

Monumentnummer*: 511664

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 juli 1999
Kadaster deel/nr 82701/137

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Houten Houten Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Houten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Houten A 8882

*Omschrijving***

Inleiding

De PASTORIE bij de van rijksweg beschermde rooms-katholieke kerk Onze Lieve Vrouwe ten Hemelopneming (monumentnummer 22665) is, evenals de kerk, in 1885 gebouwd naar ontwerp van architect A. Tepe in neogotische stijl. De bouw vond vrijwel gelijktijdig plaats met de bouw van de kerk. De pastorie, gelegen in een kleine, fraaie landschappelijke tuin, is via de dagkapel aan de westzijde met het koor van de kerk verbonden.

N.B. de garage valt buiten de bescherming van rijksweg.

Omschrijving

De met de voorgevel naar de Loerikseweg gerichte pastorie heeft een samengestelde plattegrond, bestaande uit een kelder en twee bouwlagen onder een samengesteld zadel- schilddak, gedekt met leien in rijndekking. Op de schilden zijn een aantal dakkapellen onder spitsbekroning gezet. De uit grauwe baksteen opgetrokken gevels zijn verrijkt met muizentandbanden ter hoogte van de onder- bovendorpels. De gevels zijn geleed met enigszins verdiept liggende spaarvelden over één of twee bouwlagen die in een driepas (hoofdvolume) of spitsboog eindigen, voorzien van siermetselwerk. Deels zijn deze velden vensters, voornamelijk dubbele draaivensters met glas-in-lood bovenlichten. De asymmetrisch ingedeelde voorgevel (zuiden) heeft een breedte van tien vensterassen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en is opgebouwd uit een drietal geschakelde bouwvolumes die van links naar rechts trapsgewijs naar voren springen. Geheel links bevindt zich een éénlaags bouwvolume onder een afgeplat schilddak die via de linker zijgevel verbonden is met de kerk. In de drie vensterassen brede voorgevel bevindt zich links twee vensters en rechts een deur met bovenlicht die toegang geeft tot het parochiehuis, waarin ondermeer de dagkapel is ondergebracht. Rechts van de deur is een meer naar voren geplaatst bouwvolume van één bouwlaag onder zadeldak. De linker zijgevel hiervan is een puntgevel met vier verdiept liggende spitsboogvelden op de begane grond. De twee rechter velden zijn blind en voorzien van siermetselwerk. De twee linker velden zijn voorzien van smalle vensters. De asymmetrisch ingedeelde voorgevel van dit bouwvolume bestaat links uit een twee vensterseenheden brede éénlaags langsgewel en rechts uit een risalerende puntgevel onder steekkap (lagere nok) met links de hoofdingang tot de woning. De puntgevel sluit rechts aan op het tweelaags hoofdvolume. Het hoofdvolume heeft aan de straatzijde een driezijdige erkervormige beëindiging die in het dakschild doorloopt. In elke zijde is, zowel in de eerste als tweede bouwlaag, een venster gezet. De rechter zijgevel van het hoofdvolume is een asymmetrische ingedeelde langsgewel, waartegen een twee-assige, bakstenen serre met balkon is aangebouwd. De serre heeft in de zijgevels een groot getoogd glas-in-lood venster met gemetselde stijlen en regels. De voorzijde heeft twee getoogde, samengestelde vensters met driedelige tuindeuren. Links daarvan bevindt zich één venster en op de verdieping komen vier vensters voor. De achtergevel van het hoofdvolume is twee vensterassen breed. Rechts sluit het volume aan op een van oorsprong inpandige portiek die later is dichtgezet. Haaks hierop bevindt zich een L-vormig bouwvolume van één bouwlaag onder zadelschilddak. In de hoek (noordoosten) bevindt zich een klein bouwvolume onder plat dak. Deze sluit aan de achterzijde aan op een later gerealiseerde garage. De achterzijde van het L-vormige bouwvolume heeft drie rondboogvensters met gemetselde vorktracering. Hierachter bevindt zich de dagkapel.

In het interieur is de oorspronkelijke indeling in hoofdlijnen gehandhaafd en er bevinden zich diverse originele elementen. Ze bestaat uit een vestibule en een monumentale hal met geel-rode tegelvloer en balkenplafond. De balken rusten op sleutelstukken met peerkraalmotief. Vanuit de hal loopt een gang naar de keuken. Een tussendeur geeft toegang tot een gang die leidt naar de sacristie en de eerder genoemde dagkapel. Hier bevindt zich een muurbeeld van de bouwpastoor Bergman, uitgebeeld als Lucas (os als symbool). Aan de hal grenzen links de voormalige kleine vergaderzaal en het parochiebureau rechts de woonkamers waarin twee schouwen met natuurstenen schouwbank. In de voorkamer zijn in de schouwbank drie rondvormige reliëfs aangebracht met links een bisschop met mijter en staf, rechts een zegende monnik en in het midden Maria met het kind Jesus.

Een groot aantal deuren zijn voorzien van briefpanelen en glas-in-lood ramen, waaronder enkele met gekleurde florale motieven.

Waardering

De pastorie van de rooms-katholieke Onze Lieve Vrouwe ten Hemelopneming is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een dergelijk bouwtype uit het laatste kwart van de 19de eeuw in neogotische stijl. Het pand is vrij gaaf wat betreft hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, waarbij in het bijzonder ook de diverse interieuronderdelen van belang zijn. Het heeft tevens ensemblewaarde als onlosmakelijke onderdeel van de naastgelegen rooms katholieke kerk, die in dezelfde periode, in dezelfde stijl is ontworpen door de architect A. Tepe. Als zodanig is de pastorie van belang voor het oeuvre van A. Tepe.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument